

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK

RECIRKULERING AF EUROSEDLER: REFERENCERAMME FOR DETEKTERING AF FALSKE EUROSEDLER OG SORTERING EFTER KVALITET I KREDITINSTITUTTER OG AF ANDRE, DER HÅNDTERER KONTANTER SOM LED I DERES VIRKSOMHED

I INDLEDNING

I.1 BAGGRUND FOR INDFØRELSEN AF EN FÆLLES REFERENCERAMME FOR RECIRKULERING AF EUROSEDLER

Eurosystemets lovfæstede mandat til at udstede eurosedler findes i artikel 106, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab samt i ESCB-statuttens artikel 16. En af de vigtigste opgaver i den forbindelse er at bevare og sikre de cirkulerende eurosedlers integritet og i forlængelse heraf offentlighedens tillid til eurosedlerne. For at opfylde denne målsætning skal de cirkulerende eurosedler altid være i god stand (kvalitet), hvorved det sikres, at offentligheden accepterer sedlerne som betalingsmiddel, samt at disse uden problemer kan anvendes i seddelautomater. En let og sikker kontrol af sedlernes ægthed er i øvrigt kun mulig, hvis sedlerne er i god stand. Da det ikke kan undgås, at de cirkulerende pengesedler slides, skal slidte eller defekte sedler hurtigt tages ud af omløb og erstattes af enten nye sedler eller brugte sedler i god stand. For at eurosedlernes integritet som betalingsmiddel kan beskyttes, er det endvidere nødvendigt, at falske eurosedler hurtigt identificeres og straks afleveres til de kompetente nationale myndigheder, så der kan foretages en politimæssig efterforskning.

For at sikre en effektiv seddelforsyning og en god kvalitet af de cirkulerende sedler har nogle af de nationale centralbanker haft en aftale med kreditinstitutterne om, at kun pengesedler, der er blevet kontrolleret i de nationale centralbanker, må recirkuleres via kontantautomater og pengeautomater (herefter under ét betegnet som "seddelautomater").¹

På denne måde har man sikret, at kreditinstitutterne ikke recirkulerer falske sedler til deres kunder. Samtidig er der blevet sikret en stadig tilbagestrømning af pengesedler, som på grund af en tilstrækkeligt høj tilbagestrømningsfrekvens i de fleste tilfælde har gjort det muligt for de nationale centralbanker at kontrollere de cirkulerende pengesedlers kvalitetsniveau.

I henhold til artikel 6 i Rådets forordning (EF) nr. 1338/2001 af 28. juni 2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, har *kreditinstitutter samt alle andre institutter, der som led i deres virksomhed deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden, herunder institutter, hvis aktivitet består i veksling af pengesedler [og mønter] i forskellig valuta, som fx vekselkontorer* (herefter under ét betegnet som "kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed"), *pligt til at tage alle eurosedler og euromønter, som de ved eller har tilstrækkelige grunde til at tro er falske, ud af omløb. De overgiver dem straks til de kompetente nationale myndigheder.*

¹ Inden for denne referenceramme dækker begrebet "seddelautomat" over alle former for (kundebetjente) selvbetjeningsmaskiner, der udsteder pengesedler, uanset hvilke andre ydelser de tilbyder (fx elektroniske bankoverførsler, udskrift af kontoudtog osv.), dog ikke kombinerede indskuds- og hæveautomater.

I artikel 6 fastsættes det endvidere, at medlemslandene skal træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, kan pålægges sanktioner, hvis de undlader at opfylde ovennævnte forpligtelse. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Styrelsesrådet vedtog den 18. april 2002 Eurosystemets referenceramme for anvendelsen af indskuds- og hæveautomater samt indskudsautomater, hvori der blev opstillet retningslinjer for både detektering af falske eurosedler og minimumsstandarder for sortering af eurosedler. Så snart de deltagende nationale centralbanker har gennemført denne referenceramme, får kreditinstitutter i lande, hvor recirkulering af pengesedler tidligere var forbudt ved lov, eller hvor der eksisterede en aftale med de nationale centralbanker, nu mulighed for ikke kun at udlevere sedler til deres kunder, som de har bestilt i de nationale centralbanker, men også sedler, som de har kontrolleret internt med maskiner, der er omfattet af referencerammen.

Siden vedtagelsen af den første referenceramme har nogle af de nationale centralbanker i samarbejde med banksektoren og regeringen truffet forholdsregler til at udvide referencerammens anvendelsesområde. Der er blevet opstillet rammer for, hvordan eurosedler lettere kan recirkuleres af kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, hvis det ved hjælp af en maskine til seddelhåndtering, som er testet og godkendt af en national centralbank i overensstemmelse med Eurosystemets fælles testprocedurer, kontrolleres, at sedlerne er ægte og i god stand. På grund af de forskellige nationale traditioner for kreditinstitutternes rolle i kontanthåndteringen og den uensartede gennemførelse på nationalt plan af den første referenceramme findes der nu følgende tre modeller i euroområdet:

1. Kreditinstitutterne forsyner kun deres kunder med pengesedler, som de har modtaget fra den nationale centralbank.² Recirkulering af pengesedler er kun tilladt via indskuds- og hæveautomater, der er testet af Eurosystemet.
2. Kreditinstitutterne forsyner kun kunderne med pengesedler, som de har modtaget fra den nationale centralbank.² Recirkulering af pengesedler er kun tilladt, hvis det ved hjælp af en indskuds- og hæveautomat eller med andet udstyr, som er testet og godkendt af Eurosystemet, er kontrolleret, at sedlerne er ægte og i god stand.
3. Kreditinstitutterne er ikke bundet af de nationale centralbankers regler for recirkulering af pengesedler, men de forventes at samarbejde med den nationale centralbank og at følge dens retningslinjer.

Muligheden for at recirkulere eurosedler betyder, at kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, kan udføre deres rolle i pengeforsyningen bedre og mere omkostningseffektivt. For at undgå konkurrenceforvridning og for at opstille harmoniserede standarder for recirkulering af pengesedler inden for euroområdet har Eurosystemet vedtaget en overordnet referenceramme, der gælder for kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, i hele euroområdet. Den indeholder klare krav til recirkuleringen af pengesedler og opstiller bl.a. fælles regler for detekteringen af falske sedler samt minimumsstandarder for sortering efter kvalitet.

2 Mindre kontanttransaktioner "over skranken" er normalt ikke omfattet af denne regel.

1.2 MÅLSÆTNINGEN MED REFERENCERAMMEN

Hovedmålsætningen med referencerammen er:

1. at bistå kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, med at overholde de forpligtelser, der fastsættes i artikel 6 i Rådets forordning (EF) nr. 1338/2001.
2. at sikre, at kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, effektivt gennemfører en fælles politik på recirkuleringsområdet, som forhindrer konkurrenceforvridning inden for euroområdet og bidrager til oprettelsen af et fælles kontantforsyningsområde for eurosedler.
3. at henstille til kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, at de lever op til standarder for *due diligence* i forbindelse med håndteringen af eurosedler, således at det sikres, at de cirkulerende eurosedler er ægte og af høj kvalitet.

Det bør bemærkes, at kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, ikke får kompensation for eventuelle omkostninger i forbindelse med gennemførelsen af foranstaltningerne i denne referenceramme. Det samme gør sig gældende, hvis ECB eller de nationale centralbanker kræver, at der træffes andre foranstaltninger til at forbedre kvaliteten af de cirkulerende eurosedler, eller hvis der træffes beslutning om at udstede eurosedler med ændrede eller nye sikkerhedselementer. Endelig kan Eurosystemet, der er den seddeludstedende myndighed for eurosedlernes vedkommende, til hver en tid ændre eller ophæve denne referenceramme eller træffe andre foranstaltninger til at sikre eurosedlernes integritet og seddelomløbet.

2 REFERENCERAMME FOR RECIRKULERING AF EUROSEDLER VIA KREDITINSTITUTTER OG ANDRE, DER HÅNDBER KONTANTER SOM LED I DERES VIRKSOMHED

Denne overordnede referenceramme berører hverken Rådets forordning (EF) nr. 1338/2001 eller nationale foranstaltninger, som medlemslandene har vedtaget i henhold til denne rådsforordning, men bidrager til en effektiv gennemførelse af disse foranstaltninger inden for Eurosystemets kompetenceområde.

2.1 OVERORDNEDE KRAV TIL RECIRKULERINGEN AF PENGESEDLER

2.1.1 MASKINER TIL HÅNDBERING AF PENGESEDLER

De maskiner, som kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, anvender til recirkulering i henhold til nærværende referenceramme, kan opdeles i følgende grupper:

1. Kundebetjente automater, fx indskuds- og hæveautomater samt indskudsautomater.
2. Maskiner, der betjenes af medarbejdere. Denne gruppe kan inddeles i (i) maskiner, der kontrollerer, om sedlerne er ægte og i god stand, dvs. seddelkontrol- og seddelsorteringsmaskiner, og (ii) maskiner, der kun efterprøver sedlernes ægthed. Uanset hvilken type af disse maskiner, der er tale om, skal de alle – uden operatørens mellemkomst – kunne håndtere bundter af pengesedler, klassificere de enkelte pengesedler som enten ægte eller mistænkelige

(kasserede sedler) og fysisk kunne frasortere disse sedler fra de sedler, der klassificeres som ægte eurosedler.³

Maskiner eller andet udstyr til seddelhåndtering, som i fremtiden får samme funktion og er rettet mod samme målgrupper som førnævnte typer af maskiner, skal overholde de samme overordnede standarder som beskrevet nedenfor, hvis de skal kunne kontrollere pengesedler, så de kan recirkuleres via seddelautomater eller andre kundebetjente automater.

Førnævnte automatyper skal kunne tilpasses, så de kan foretage en pålidelig detektering af nye typer af falske sedler. De skal desuden kunne tilpasses henholdsvis mere eller mindre restriktive kvalitetsstandarder.

2.1.2 PRINCIPPER

Kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, må kun recirkulere eurosedler til deres kunder, hvis det er behørigt efterprøvet, at sedlerne er ægte og i god stand i henhold til de kriterier, der er opstillet af ECB i dette dokument og i supplerende ordninger, som de nationale centralbanker måtte vedtage i forbindelse med gennemførelsen af denne referenceramme. De supplerende nationale ordninger må ikke virke konkurrenceforvridende, de skal være fuldstændig i overensstemmelse med standarderne i denne referenceramme og indberettes regelmæssigt til Eurosystemet.

Kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, skal endvidere overholde alle forpligtelser i henhold til både den nationale lovgivning og fællesskabsretten på falskmøntnerområdet.

Kontrollen af, om pengesedler er ægte og i god stand, skal udføres af maskiner til seddelhåndtering, som er testet og godkendt af en af de nationale centralbanker, eller af særligt uddannet personale.

Pengesedler må kun recirkuleres via seddelautomater eller andre kundebetjente automater, hvis det ved hjælp af en maskine til håndtering af pengesedler, som er testet og godkendt af en national centralbank, er kontrolleret, at de er både ægte og i god stand.

Hvis uddannet personale har kontrolleret, at en seddel er ægte – enten manuelt eller ved anvendelse af udstyr til seddelhåndtering, som ikke er testet og godkendt – må den ikke recirkuleres via en pengeautomat eller andre kundebetjente automater, men må kun recirkuleres som led i en kontanttransaktion "over skranken", efter at det er kontrolleret, at den er i god stand.

Hvis der ikke er blevet foretaget en sådan kontrol, må sedlen ikke recirkuleres og skal returneres til den ansvarlige nationale centralbank eller dennes repræsentant.

3 Følgende udstyr til håndtering af pengesedler er ikke omfattet af dette dokument: 1. Udstyr til efterprøvning af pengesedlers ægthed, hvor brugeren afgør, om en seddel er ægte eller ej. 2. Udstyr til efterprøvning af pengesedlers ægthed, hvor sedlerne kontrolleres enkeltvis eller i bundter, og som uden brugerens mellemkomst klassificerer sedlerne som ægte eller mistænkelige, men som ikke automatisk adskiller de mistænkelige sedler fysisk fra de ægte. 3. Kassererskabe, der anvendes af kasserere i pengeinstitutter (*automatic till safes*).

2.1.3 UNDTAGELSER

(a) Manuel kontrol af pengesedler, der recirkuleres via seddelautomater eller andre kundebetjente automater

Har et kreditinstitut afsidesliggende filialer, som kun gennemfører meget få kontanttransaktioner, kan der gøres en undtagelse fra de i afsnit 2.1.2 definerede principper, således at uddannet personale manuelt kan kontrollere, om de sedler, der skal recirkuleres via pengeautomater eller andre kundebetjente automater, er i god stand. Kontrollen skal ske i henhold til minimumsstandarderne for sortering (manuel sortering efter kvalitet) i bilaget til dette dokument.⁴ Sedlernes ægthed kontrolleres ved hjælp af maskiner, der er testet og godkendt til dette formål af en national centralbank. Et tæt samarbejde mellem kreditinstitutterne og de nationale centralbanker skal sikre, at mængden af pengesedler, som kontrolleres manuelt, højst udgør 5 pct. af den samlede mængde af de enkelte seddelværdier, der recirkuleres via seddelautomater og andre kundebetjente automater på nationalt plan.

(b) Force majeure

Force majeure defineres i henhold til definitionen i det nationale retssystem, som kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, hører under. I tilfælde af *force majeure*, som medfører en betydeligt forringet seddelforsyning, kan kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed – for at sikre en effektiv seddelforsyning – undtagelsesvist og midlertidigt lade uddannet personale kontrollere, om sedlerne er ægte og i god stand inden recirkulering, hvis de betingelser, der fastsættes i dette dokument, overholdes. I tilfælde af *force majeure* skal den nationale centralbank straks underrettes, hvis det er uddannet personale, der manuelt har kontrolleret, at sedlerne er ægte og i god stand. Disse oplysninger skal ledsages af nærmere detaljer om, hvilken form for *force majeure* der er tale om, og hvor længe det forventes, at eurosedlerne kontrolleres og sorteres manuelt.

2.1.4 TREDJEMANDS DRIFT AF SEDDELAUTOMATER OG ANDET KUNDEBETJENT UDSTYR

Uanset om de er omfattet af artikel 6 i Rådets forordning (EF) nr. 1338/2001 eller ej, forventes andre virksomheder – herunder især detailhandlere, som driver selvbetjeningsautomater, der distribuerer eurosedler til offentligheden (fx seddelautomater) – at kontrollere om sedlerne er ægte og i god stand i overensstemmelse med de standarder, der fremgår af denne referenceramme. Eurosystemet følger udviklingen på området.

2.2 DETEKTERING AF FALSKE SEDLER

Det er meget vigtigt, at niveauet for detektering af falske eurosedler er meget højt, således at de ikke bliver recirkuleret. De maskiner, der anvendes både til seddelhåndtering og til at kontrollere sedlernes ægthed, skal derfor være i stand til at foretage en pålidelig identificering og frasortering af falske eurosedler. Kreditinstitutter, som recirkulerer eurosedler i forbindelse med kontanttransaktioner "over skranken", skal som minimum sikre, at det er uddannet personale, der kontrollerer, at sedlerne er ægte.

Falske pengesedler og pengesedler, der mistænkes for at være falske, skal straks afleveres til de kompetente myndigheder i henhold til de nationale regler, der dog skal være i overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 1338/2001.

⁴ Kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, og producenter af maskiner til seddelhåndtering kan rekvirere dette dokument's bilag i de nationale centralbanker.

2.3 DETEKTERING AF KASSABLE PENGESEDLER

Inden recirkulering skal det kontrolleres, om sedlerne er i god stand. Kontrollen skal foretages i henhold til Eurosystemets fælles minimumsstandarder for sortering af eurosedler, der fremgår af bilaget til dette dokument. Bilaget udgør en integrerende del af referencerammen. Kassable sedler skal returneres til den nationale centralbank. Da de to mindste seddelstørrelser (5 euro og 10 euro) normalt udsættes for størst slitage, når de er i omløb, anbefales det, at detailhandlende og private jævnligt returnerer kassable sedler i disse seddelstørrelser til den nationale centralbank, som så i stedet for kan udstede nye sedler og dermed sikre en god kvalitet af de cirkulerende sedler.

Formålet med de enkelte kriterier for sorteringen efter kvalitet er at fastholde kvaliteten af de cirkulerende eurosedler i eurolandene. ECB har mulighed for at ændre standarderne for at nå dette mål.

For at sikre et velfungerende kontantomløb og en god kvalitet af de cirkulerende pengesedler overvåger de nationale centralbanker, hvordan kvaliteten af de eurosedler, der cirkulerer inden for deres jurisdiktion, udvikler sig. Hvis kvalitetsniveauet er faldende for enkelte seddelstørrelses vedkommende, kan de nationale centralbanker, efter at de har informeret ECB, give råd og vejledning om, hvordan indstillingen af de sorteringsmaskiner, der anvendes til at sortere efter kvalitet, kan justeres.

2.4 KLASSIFICERING OG BEHANDLING AF EUROSEDLER, DER KONTROLLERES VED HJÆLP AF MASKINER TIL HÅNDTERING AF PENGESEDLER

2.4.1 KUNDEBETJENTE AUTOMATER

Kundebetjente automater skal være i stand til at inddele indbetalte pengesedler i en af nedenstående kategorier. Automater, der ikke sorterer indbetalte sedler efter kvalitet, og som ikke recirkulerer de sedler, der er i god stand, fx indskudsautomater, behøver ikke at skelne mellem kategori 4a og 4b.

Registrering og identificering af (i) kategori 2- og 3-sedler/falske sedler og (ii) den pågældende kontohaver er nødvendig for at sikre, at sedlerne senere hen kan spores, og er derved med til at øge sikkerheden. For at falske sedler, der er blevet identificeret blandt kategori 3-sedlerne af en national centralbank, kan spores tilbage til kontohaver, skal de karakteristika, der kan identificere sedlen, og kundeidentifikationen opbevares i mindst otte uger, efter at automaten har detekteret sedlen, hvis oplysningerne ikke overgives til de kompetente nationale myndigheder sammen med kategori 3-sedlerne.

Politiet anbefaler videoovervågning, der kan give yderligere sikkerhed imod lovovertrædelser. Anvendelse af videoovervågning afhænger af den nationale lovgivning.

Tabel I Kundebetjente automaters klassificering af sedler og efterfølgende behandling

Kategori	Klassificering	Egenskaber	Behandling
1	Ikke en pengeseddel, ikke genkendt som euroseddel.	Ikke detekteret som pengeseddel på grund af: – Forkert motiv og format – Transportfejl (fx to sedler fremføres samtidigt) – Store æselører eller manglende dele – Hånd tegnede pengesedler, skillekort osv. – Anden valuta	Returneres til kunden.
2	Objekter, der identificeres som mistænkelige eurosedler. ¹⁾	Motiv og format genkendes, men et eller flere sikkerhedselementer mangler eller overskrider klart den accepterede tolerance.	Tages ud af omløb. Overgives sammen med information om kontohaver til de kompetente nationale myndigheder snarest muligt, så det kan kontrolleres, om sedlen er ægte. Dette skal ske i henhold til nationale regler, og senest 20 arbejdsdage efter at sedlen er indbetalt i en automat. Må ikke krediteres kontohaver.
3	Eurosedler, der ikke klart kan klassificeres som ægte.	Motiv og format genkendes, men et eller flere sikkerhedselementer genkendes ikke på grund af kvalitets- og/eller toleranceudsving. Oftest beskadigede eller snavsede sedler.	Sedlerne skal kontrolleres separat og overgives til de kompetente nationale myndigheder snarest muligt, så det kan kontrolleres, om sedlen er ægte. Dette skal ske i henhold til nationale regler, og senest 20 arbejdsdage efter at sedlen er indbetalt i en automat. ²⁾ Oplysninger om kontohaver skal opbevares i otte uger, efter at automaten har sporet sedlen. Efter anmodning skal disse oplysninger gøres tilgængelige. Alternativt og efter aftale med de kompetente nationale myndigheder kan oplysninger, der gør det muligt at spore kontohaver, udleveres sammen med kategori 3-sedler til myndighederne. Må krediteres kontohaver.
4a	Eurosedler, der identificeres som ægte og i god stand.	De test, som automaten kan gennemføre for at bekræfte, at sedlen er ægte og i god stand, har alle givet et positivt resultat.	Kan recirkuleres. Krediteres kontohaver.
4b	Eurosedler, der identificeres som ægte, men kassable.	De test, som automaten kan gennemføre for at bekræfte, at sedlen er ægte, har alle givet et positivt resultat. De test, som automaten kan gennemføre for at bekræfte, at sedlen er i god stand, har givet et negativt resultat.	Må ikke recirkuleres og skal returneres til den nationale centralbank. Krediteres kontohaver.

1) Kategori 2 vil normalt omfatte størstedelen af de pengesedler, som modtages fra firmaer, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, og "som de ved eller har tilstrækkelige grunde til at tro er falske" i medfør af artikel 6 i Rådets forordning (EF) nr. 1338/2001. Den nationale centralbank træffer den endelige beslutning om, hvorvidt en euroseddel er ægte eller ej.

2) Hvis kategori 3-sedler ikke fysisk adskilles fra kategori 4a- og 4b-sedler, skal de alle behandles som kategori 3-sedler og leveres tilbage til de kompetente nationale myndigheder.

2.4.2 MEDARBEJDERBETJENTE MASKINER

Medarbejderbetjente maskiner skal klassificere sedlerne som enten mistænkelige eller ægte. De ægte pengesedler skal sorteres efter kvalitet, og kassable pengesedler skal frasorteres.

Tabel 2 Medarbejderbetjente maskiners klassificering af sedler og efterfølgende behandling

Kategori	Klassificering	Egenskaber	Behandling
A	(i) Sedler, der ikke genkendes som eurosedler, eller (ii) mistænkelige, falske eurosedler	Objekter, som ikke er detekteret som pengesedler på grund af: – Transportfejl (fx to sedler fremføres samtidigt) – Motiv og format er forkert – Store æselører eller manglende dele – Håndtegnede pengesedler, skillekort osv. – Anden valuta – Motiv og format genkendes, men et eller flere af sikkerhedselementerne mangler eller overskrider klart den accepterede tolerance. – Motiv og format genkendes, men ikke alle sikkerhedselementer genkendes på grund af kvalitets- og/eller toleranceudsving. Oftest pengesedler, der er snavsede eller kassable.	(i) Objekter, der ikke er godkendt som eurosedler, fx blankt papir, andre valutaer og checks. Efter at en medarbejder har foretaget en visuel bedømmelse, skal disse objekter adskilles fra de mistænkelige eurosedler. (ii) Alle andre objekter, fx mistænkelige eurosedler, skal kontrolleres separat og overgives til de nationale myndigheder snarest muligt i henhold til nationale regler, og senest 20 arbejdsdage efter at de er blevet indbetalt, så det kan kontrolleres, om de er ægte.
B 1	Eurosedler, der identificeres som ægte og i god stand.	De test, som maskinen kan gennemføre for at bekræfte, at sedlen er ægte og i god stand, har alle givet et positivt resultat.	Kan recirkuleres. Krediteres kontohaver.
B 2	Eurosedler, der identificeres som ægte, men kassable.	De test, som maskinen kan gennemføre for at bekræfte, at sedlen er ægte, har alle givet et positivt resultat. De test, som maskinen kan gennemføre for at bekræfte, at sedlen er i god stand, har givet et negativt resultat.	Må ikke recirkuleres og skal returneres til den nationale centralbank. Krediteres kontohaver.

2.5 INFORMATION OM EUROSEDLERNE OG DERES SIKKERHEDSELEMENTER

De relevante markedsdeltagere modtog information om eurosedlerne og disses sikkerhedselementer i forbindelse med de test af eurosedler, der blev gennemført i 2000 og 2001. Eurosystemet vil også i fremtiden samarbejde med relevante tredjeparter på dette område. Eurosystemet informerer kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, om udstedelsen af eurosedler med ændrede eller nye sikkerhedselementer i så god tid, at de har tid til at forberede håndteringen af de nye eurosedler.

2.6 ENSARTEDE TEST I DE NATIONALE CENTRALBANKER AF MASKINER TIL SEDDELHÅNTERING, SOM ANVENDES TIL RECIRKULERINGSFORMÅL

I henhold til denne referenceramme forudsætter recirkuleringen af eurosedler, at sedlerne kontrolleres ved hjælp af en maskine til seddelhåndtering, som defineret i afsnit 2.1.1. Det kræves endvidere, at der anvendes en maskine fremstillet af producenter, der har bevist, at deres udstyr lever op til kravene i dette dokument. Derfor tilbyder de nationale centralbanker, at producenter af systemer til detektering af falske eurosedler og maskiner til seddelhåndtering på en række særligt udvalgte steder kan underkaste deres produkter samme test ved hjælp af et bredt udvalg af de seneste eksempler på falske eurosedler samt henholdsvis ægte, gode og kassable eurosedler. Disse test – og resultaterne heraf – er gyldige i hele euroområdet. Alle former for kundebetjente

eller medarbejderbetjente maskiner, der er testet og godkendt og har gennemgået og bestået en test foretaget af en national centralbank i henhold til Eurosystemets fælles testprocedurer, kan anvendes i hele euroområdet i overensstemmelse med nationale love og forskrifter uden at skulle testes igen af en anden national centralbank. Eurosystemet offentliggør både på ECBs og de nationale centralbankers websteder en liste over kundebetjente og medarbejderbetjente maskiner (defineret i henhold til afsnit 2.1.1), der med et positivt resultat har gennemgået en test i en national centralbank i henhold til de fælles testprocedurer. Hvis en allerede testet og godkendt maskintype ikke består en ny test foretaget af en national centralbank, bliver maskinen taget af listen på både ECBs og de nationale centralbankers websteder. Hvis kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, installerer denne slags maskiner, skal de underrette den pågældende nationale centralbank om maskinernes anvendelse, inden de sættes i drift.

De nationale centralbanker udsteder ikke nogen attest til producenter eller andre tredjeparter, når maskinerne har gennemgået testen med et positivt resultat. Det er dog muligt at få et sammendrag af testrapporten.

En test gælder kun for de falske sedler, der er blevet testet. Eurosystemet er ikke formelt ansvarligt, hvis maskiner, der er testet og godkendt af de nationale centralbanker, ikke opfylder bestemmelserne i denne referenceramme. Kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, er derfor – i samarbejde med producenterne – ansvarlige for at opdatere deres maskiner ved at installere den seneste version af hardware og/eller software, der anvendes til at kontrollere, om eurosedler er ægte, så snart den foreligger fra producenterne. Det er Eurosystemets hensigt at udarbejde procedurer, der kan bistå de relevante tredjeparter (producenter og automatfirmaer) i deres bestræbelser på at opdatere deres produkter i god tid og informere kreditsektoren om de seneste eksempler på falske eurosedler med efterligninger af maskinlæsbare sikkerhedselementer. Kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, skal kræve af producenterne, at de efter enhver form for opdatering af hardware og/eller software, der anvendes til at kontrollere, om eurosedler er ægte, igen får de enkelte maskintyper testet af en national centralbank.

Producenterne skal kun give de nationale centralbanker relevante oplysninger om, hvordan maskinerne kan ændres, så de kan detektere nye former af falske eurosedler, og/eller tilpasses til henholdsvis mere eller mindre restriktive standarder for, om sedler er i god stand, (i) hvis der kræves ændringer af software, (ii) hvis der kræves ændringer af både software og hardware. Disse oplysninger skal være omfattet af en fortrolighedsaftale, der indgås mellem de berørte parter.

2.7 DE NATIONALE CENTRALBANKERS OVERVÅGNING

For at Eurosystemet kan overvåge, at kravene i denne referenceramme bliver overholdt, skal kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, regelmæssigt fremsende følgende oplysninger til de nationale centralbanker:

- generelle oplysninger om recirkulering og kontantdepoter
- statistik over antallet af kontanttransaktioner
- oplysninger om maskiner, der anvendes til recirkuleringsformål, samt pengeautomater

- oversigt over afsidesliggende bankfilialer med meget få kontanttransaktioner, hvor sorteringen efter kvalitet foregår manuelt.

I løbet af første halvår 2005 vil Eurosystemet i samråd med banksektoren foretage en nærmere definition af de oplysninger, der skal fremsendes.

De nationale centralbanker kan foretage en systemkontrol af de maskiner, der er i drift hos kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, således at det kan efterprøves, hvordan sedlernes ægthed kontrolleres, og (hvor det er relevant) hvordan sorteringen efter kvalitet foregår. Det skal endvidere efterprøves, i hvor høj grad det er muligt at spore transaktioner (kundebetjente automater). I forbindelse med udførelsen af denne kontrol kan de nationale centralbanker også efterprøve de ordninger, der gælder for maskinernes drift og den efterfølgende håndtering af de kontrollerede pengesedler samt, stikprøvevis, den sortering efter kvalitet, som udføres af uddannet personale. Hvis den nationale centralbank i forbindelse med en inspektion konstaterer, at kravene i denne referenceramme ikke overholdes, skal der snarest muligt træffes de fornødne foranstaltninger til at sikre, at dette sker. Hvis en systemkontrol viser, at en særlig type af maskiner til seddelhåndtering ikke detekterer alle aktuelle falske sedler, skal det pågældende institut/det pågældende firma snarest muligt opdatere alle maskiner af denne type. Eurosystemet aftaler endvidere med producenterne af disse maskiner, at de skal informere alle deres kunder om forhåndenværende opdateringer.

3 GENNEMFØRELSE

De nationale centralbanker gennemfører hurtigst muligt – og senest ved udgangen af 2006 – bestemmelserne i denne referenceramme nationalt. Indtil det er sket, gælder eksisterende nationale forskrifter/ordninger stadig, og forholdet mellem nationale centralbanker og kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, forbliver uændret på nationalt plan. Når referencerammen er gennemført på nationalt plan, bliver der en overgangsperiode på to år, hvor nuværende procedurer og maskiner, der allerede er i drift, kan tilpasses. Overgangsperioden udløber dog senest ved udgangen af 2007. Kreditinstitutter og andre, der håndterer kontanter som led i deres virksomhed, som beslutter ikke at recirkulere sedler, vil fortsat have mulighed for at få deres behov for eurosedler opfyldt i de nationale centralbanker i henhold til den enkelte nationale centralbanks regler.

Denne referenceramme erstatter Eurosystemets referenceramme for anvendelsen af indskuds-/hæveautomater og indskudsautomater, som Styrelsesrådet vedtog den 18. april 2002, uden at det påvirker de gældende kontraktforhold for disse maskiner.

© Den Europæiske Centralbank, 2005

Adresse: Kaiserstrasse 29, D-60311 Frankfurt am Main, Tyskland

Postadresse: Postfach 16 03 19 60666 Frankfurt am Main, Tyskland

Telefon: +49 69 1344 0,

Websted: <http://www.ecb.int>

Fax: +49 69 1344 6000

Telex: 411 144 ecb d

Alle rettigheder forbeholdt. Fotokopiering til uddannelsesformål eller i ikke-kommercielt øjemed er tilladt, såfremt kilden angives.

ISBN 978-92-899-0078-2 (online)

